

DUALITATS

ÀNGELS AYMAR

Text©Àngels Aymar i Ragolta 2018

DUALITATS

d'Àngels Aymar

Aquest monòleg pertany a l'obra CITTÀ

Estrena al Teatro Comunale degli Arrischianti (La Toscana) juny 2015
Interpretat i traduït al italià per de Francis Pardeilhan.

A Barcelona, Fringe Festival 2015
Interpretat per Alex Brull.
I al 1er Festival de Teatre de La Floreta 2016
Interpretat per Pep Planas.

En totes les ocasions, dirigit per Àngels Aymar

CITTÀ és un recull de monòlegs, dos d'Àngels Aymar i dos de Laura Fatini, que tenen com a fil conductor el que podríem anomenar, la soledat excèntrica. Les ciutats, que per definició són indrets on els humans ens instal·lem a viure de forma estable i seguint unes normes, són també llocs on les identitats es perden, la integració no sempre és fàcil, i on el moviment constant i el soroll, encobreixen les realitats individuals i difuminen la comunicació.

CITTÀ és una coproducció de la companyia d'Àngels Aymar Col·lectiu LYON.05 i la Nuova Accademia degli Arrischianti

CONFERENCIANT.- Vaig venir a viure aquí per fer un *màster*. Al principi ja se sap, costa una mica, el procés d'adaptació i tot plegat: els costums, els menjars, la convivència, però me'n sortia prou bé fins que... unes setmanes més tard... ho vaig començar a notar... Era una sensació molt estranya... petits canvis que podia apreciar d'un dia per l'altra de manera força perceptible ... no sabia... no reconeixia els símptomes... no coneixia a ningú de prou confiança a qui poder explicar-li, ni a ningú a qui poder preguntar si sabia de què es podia tractar. La veritat és que tampoc no em pensava que fos tan greu, vull dir prou greu, com per exemple per anar a veure un metge...

Però la molèstia persistia i el que era pitjor, anava en augment, sí, en augment i semblava imparable...

Em començava a inquietar i vaig decidir escriure a la meva família per demanar-los-hi el seu parer. Havia de triar els mots amb molta cura perquè no es preocupessin.

*Des de fa uns dies... noto... tinc...una mena de... cosa... una nosa que... Res!
Com esteu? Jo bé... però no del tot... sí, però no... El que us volia dir ...és ...
curiós... inquietant... No! Inquietant no! Curiós, diferent, sí... una
llengua...nova... En fi, us trobo a faltar.*

No em comprenien.

És clar, en la distància i sense haver-ho viscut ... De fet, mai s'havien ni tan sols plantejat que un fet igual pogués existir, i encara menys, que em pogués passar a mi...

Em sentia aïllat i del tot incomprès.

No sabia què fer.

El cas era que... la meva boca... la meva boca era habitada...

habitada per dues llengües! Sí, aquest era el fet ... i veia del tot impossible que jo em pogués acostumar a... sí, a viure amb... amb una cosa així...Impossible... del tot!

Era... era terriblement incòmode perquè ocupaven un espai que, en principi, es pressuposava que només era per una d'elles i, tot i que primer semblaven conviure amb moderació, aviat van començar a manifestar els seus respectius caràcters... i eren impositives, molt impositives... totes dues..

Cadascuna creia tenir més drets que l'altra i quan s'enfrontaven, acabaven fent-se un nus i de vegades, un doble nus!

Era força dolorós i a més, m'impedia expressar-me amb claredat.

Els de casa sempre m'havien aconsellat que quan arribes a un altre país, intentés adaptar-me als seus costums. És enriquidor en tots els sentits i la gent t'accepta d'una altra manera, em deien, però... però com ho havia de fer? Com havia d'afrontar una situació com aquella? Estava inquiet, vivia en un estat d'angoixa permanent, no podia més, ho havia de resoldre, fos com fos!

Vaig decidir anar a una biblioteca especialitzada en llengües, em va semblar el lloc més adient, tenia l'esperança que potser allà podria... buscar... trobar... sí, trobar una resposta...

Però passaven els dies i res, cap llibre en deia ni una paraula, no hi havia ni un que parlés sobre el tema...Res de res...

M'hi estava tantes hores allà a la biblioteca, que fins i tot podria haver semblat... sospitós... vull dir per la manera com... amb la frisança amb què... em llençava... engolia els llibres... I per fi un dia, la bibliotecària, que em tenia ben *clixat*, es va decidir i em va preguntar pel subjecte de la meva recerca.

Era una velleta menuda i la seva mirada m'inspirava confiança. A més era la primera... la primera persona humana, que s'interessava per mi!

Li ho vaig explicar.

Ella m'escoltava amb atenció... jo diria que fins i tot amb una certa complicitat i... i també amb una mena de complaença... Quan vaig acabar, em va fer un senyal amb la mà, indicant-me que la seguís...

Vàrem entrar en una habitació petita on hi havia un arxivador, una taula i una cadira (tot molt ple de pols, jo ho detecto immediatament perquè tinc al·lèrgia i els ulls i el nas em comencen a rajar). La vaig ajudar a moure el moble (ella tan menuda, és clar, tota sola no...) i al seu darrere, darrere l'arxivador, ocult (i per tant amagat) hi havia una prestatgeria (ni gran ni petita) amb llibres, llibres vells encara més empolsinats, i un cartró, un bocí de cartó penjat d'un cordill on es llegia: *CLANDESTINS*.

La bibliotecària es va treure uns guants de la butxaca (uns guants de làtex) i me'ls va donar perquè me'ls poses... Abans de sortir, em va mirar i em va dir:

- Sí, a mi també m'emociona -

(Crec que ho va dir perquè jo tenia els ulls humits, per l'al·lèrgia i ella, la velleta, crec que va pensar que plorava).

I va tancar la porta sense fer gens de soroll.

Quan em vaig quedar sol, sol entre aquell munt de llibres, cada vegada que n'obria un i em capbussava entre tanta sapiència, em sentia bategar el cor, com quan saps que estàs a punt de fer una descoberta... sí, una gran descoberta.

De tot el que vaig arribar a llegir, el que més em va impactar va ser una simple asseveració. Deia, que quan la nostra llengua se sent amenaçada per una altra, és normal que hi hagi un rebuig perquè tem ser aniquilada, però que la convivència és possible. I hi afegia que, el primer pas per a resoldre el conflicte, era acceptar la situació i un cop aconseguit, estar atent al que vindrà després.

El que vindrà després ... El que vindrà després ... Què devia voler dir?...

Em calia doncs un canvi, estava ben clar, perquè era exactament això el que em passava a mi, jo no ho acceptava, no acceptava la situació. Ho vivia malament, ho vivia com un desajust que em produïa estrès. Fins aquell moment tot ho havia enfocat en negatiu i tenia un garbuix

impressionant al cervell que... que m'impedia veure les circumstàncies amb claredat i, sí, sí, estava disposat a seguir aquells savis consells!

Cap ficat en els meus pensaments, no me n'havia adonat que les hores havien anat passant i els budells em rondinaven... Tot i que amb l'al·lèrgia perdia les olors i els gustos, no hi havia res que em fes perdre la gana!

Quan vaig sortir d'aquella petita cambra, la bibliotecària estava ocupada amb un grup d'estudiants. Li vaig deixar la clau sobre la seva taula i mentre caminava cap a la porta de sortida, vaig sentir que ella em seguia amb la mirada. Llavors, sense girar-me, vaig fer uns moviments asseveratius amb el cap, convençut que ella interpretaria aquell gest de complicitat.

Vaig entrar al primer restaurant del barri que oferia un menú assequible a la meva butxaca. Tot just havia començat a menjar el primer plat i de sobte... (no sé si perquè m'havia fet el propòsit de deixar de veure el que em passava com un problema o perquè m'havia tranquil·litzat el que havia llegit o... no ho sé, tant se val!) el cas és que de sobte, va ser com si... com si les meves llengües s'hagueren apaivagat, la tensió entre elles havia desaparegut, com si... com si tot d'una haguessin après a coexistir!

Cap d'elles intentava imposar-se a l'altra, no hi havia superposició, ni competència, una estranya calma a l'interior de la meva boca, una mena... una mena d'estadi d'alliberament, de normalitat plena, com

si s'haguessin posat d'acord en ocupar un mateix territori... en esborrar els lindars... El conflicte s'havia esvaït, sí, del tot!

I això significava... significava per a mi, no només un avantatge en la funció comunicativa sinó també que ... que s'obria al meu davant un espai infinit de possibilitats per explorar!

Tot d'una i sense saber com, malgrat l'al·lèrgia que m'impedia assaborir el que menjava, podia sentir, assaborir el gust, gaudir del sabor de cada bocí que em posava a la boca, sí, sí, sí! Però no com abans, no, molt més, moltíssim més que abans!

I d'aquesta manera vaig descobrir... se'm va revelar que... que la meva duplicitat, multiplicava els sabors! Tot començava a encaixar. La visió positiva de l'assumpte m'obria un nou ventall de possibilitats i experiències. Era... era increïble! Cada llengua era capaç de detectar diferents nivells de matisos. Cada mossegada era un festival de percepcions gustatives! Increïble, increïble!

Des de llavors la meua vida va fer un tomb.

Les llengües es complementaven i el canvi havia modificat la seva conducta, les havia empès a una mena de reutilització positiva.

Des de llavors, puc aplicar amb tota naturalitat els avantatges que m'ofereix passar de l'una a l'altra sense cap problema, i no només quan parlo o quan menjo, no, en molts diferents aspectes de la vida.

En tot, compreneu el que vull dir? Amb tot!

Per exemple, pregunteu-li a la meva parella i veureu, veureu què us respon... allà a on no arribava l'una, arribava l'altra, enteneu que vull dir...?

I és clar, després d'haver-ne provat dues, ja no et pots conformar amb una de sola, mai més!

De vegades penso que ha d'haver-hi racons al món on a la gent li floreixen tres o fins i tot quatre llengües en una mateixa boca. Només de pensar-hi, se'm dispara la imaginació...

Autoria ©2015 Àngels Aymar i Ragolta